



Lietuvos rinkimų apygardų ribų likimas – ar bus atsižvelgta į tarptautinius standartus?

Minėdami Pasaulinę rinkimų dieną, vasario 5 dieną Seimo Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas ir Vyriausioji rinkimų komisija (VRK) surengė konferenciją „Rinkimų geografija: nuo rinkimų elgsenos analizės iki būsimų rinkimų planavimo“, kurios metu pranešėjai dalinosi mokslinėmis įžvalgomis – rinkimų istorijos, problematikos, modernių technologijų taikymo, rinkimų rezultatų paskelbimo, mokslinės jų analizės, panaudojimo būsimiems rinkimams organizuoti.

Viena iš didesnių problemų, išryškėjusių diskusijų metu – demografinių pakitimų įtakotas rinkimų apygardų ribų koregavimo poreikis. Galima tik apgailestauti, kad mokslininkų atstovai aptarė Lietuvos situaciją, nepaliesdami rytų Lietuvos teritorijos kuri iš esmės yra problematiškiausia. Tam reikėjo žymiai daugiau laiko, negu buvo suplanuota, todėl klausimas liko nenagrinėtas.

Kaip [jau rašėme anksčiau](#) VRK, savo oficialią poziciją dėl rinkimų apygardų, tame tarpe ir rytų Lietuvoje, išreiškė dar 2013 metais priimtame projekte, kurį EFHR įvertino neigiamai bei atkreipė VRK dėmesį į jautriausias projekto vietas, kurių mechaniškai ištaisyti neįmanoma, kviesdama spręsti iškilusias problemas bendradarbiaujant.

Diskusijų metu EFHR atstovas palietė rinkimų apygardų keitimo rytų Lietuvoje temą, kuri nebuvo paliesta konferencijos metu ir kurios aktualumas niekur nedingo. VRK pirmininko paprašyta paaiškinti kokiais pagrindais buvo atrinkti rinkimų apygardų koregavimo kriterijai, nukreipiant VRK pirmininką į Gerosios rinkimų praktikos taisyklių reglamentavimą, o būtent: “teritorijose, kuriuose yra vykdomas naujas rinkimų apylinkių ribų nustatymas, tokie veiksmai turi būti atliekami nebloginant tautinių mažumų padėties, o bet kokie veiksmai, susiję su šių ribų keitimu visais atvejais turi būti derinami su tautinių mažumų atstovais“. Šios nuostatos ypač aktualios Vilniaus ir Šalčininkų rajonuose esančių rinkimų apylinkių koregavimui, kadangi abu rajonai yra tankiai apgyvendinti tautinių mažumų gyventojų (Šalčininkų rajone tautinės mažumos siekia 89 %, o Vilniaus rajone 75 %). EFHR pastebėjo, kad VRK, rengdama rinkimų apygardų pakeitimų projektą, neatsižvelgė į politinius, tautinius ir kitus kriterijus savo projektu keisdama apygardų ribas.

Komentuodamas situaciją Z. Vaigauskas atkirto, kad nežino tokio Gerosios rinkimų praktikos taisyklių principo, kaip kokių nors klausimų derinimas su tautinių mažumų atstovais, o rinkimų apygardų ribų koregavimo klausimai yra ypač sudėtingi ir neįmanoma rasti sprendimo, kuris tenkintų absoliučiai visus. Visa laiką atsiras nepatenkintųjų, todėl VRK tikisi supratingumo iš visuomenės.

Toks oficialus VRK pirmininko atsakymas be abejonės liūdina, kadangi juo aiškiai pažymėta, jog vieni Gerosios rinkimų praktikos taisyklių uždaviniai yra absoliutinai užgožiant kitus, tokiu būdu iškraipant ir patį tikslą, kurį valstybes ragina siekti taisyklės – rinkimų optimizavimas, kad visas elektoratas ir kiekvienas asmuo galėtų efektyviai įgyvendinti savo rinkimų teisę ir turėti valdžios įstaigose savo išsirinktus atstovus, kurie atstovautų jų interesus.

Neteismine tvarka VRK dėmesio į šias aplinkybes atkreipti nepavyksta, todėl teisminiai ginčai ateityje neišvengiami.

EFHR

PRANEŠIMĄ PASKELBĖ: -, VŠĮ "EUROPOS ŽMOGAUS TEISIŲ FONDAS"

2015-02-06 15:34

Teisėsauga, teisėtvara

Kontaktinis asmuo

VšĮ "Europos Žmogaus Teisių Fondas"

+(370) 691 50 822

atgal

"BNS Spaudos centre" skelbiami įvairių organizacijų pranešimai spaudai. Už pranešimų turinį atsako juos paskelbę asmenys bei jų atstovaujamos organizacijos.